

KATEDRÁLNY ORGANOVÝ FESTIVAL NITRA 2023

VII. ročník medzinárodného festivalu



3. september – 1. október 2023

Bazilika sv. Emeráma Nitra - hrad

Milí priatelia organovej hudby,

Číslo sedem je v Biblii symbolom plnosti. Siedmy ročník Katedrálneho organového festivalu v Nitre je znakom toho, že organová hudba má svoje miesto v slovenskej chrámovej kultúre a že hudba tohto druhu stále žije a je vyhľadávaná poslucháčmi. Nitriansky Katedrálny organový festival sa plnohodnotne zaradil k iným festivalom klasickej hudby na Slovensku, ktoré majú už dlhšiu tradíciu. Siedmy ročník je znakom toho, že myšlienka, ktorá sa zrodila v roku 2017 po stavbe nového organa v Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade, bola dobrým rozhodnutím.

Chcel by som vysloviť vďaku Biskupstvu Nitra, Nitrianskej sídelnej kapitule za ich pochopenie a podporu, ktorú preukazujú hudbe v katedrálnom chráme ako aj Katedrálnemu organovému festivalu.

Katedrálny organový festival 2023 Vám ponúkne päť koncertov nabitých tým najlepším, čím organová hudba disponuje. Milovníci organovej hudby si prídu na svoje počas piatich nediel' od 3. septembra do 1. októbra 2023 vždy o 19.00 hod.

V neposlednom rade by som chcel vysloviť vďaku spoločnostiam, ktoré finančne najviac podporili tento ročník festivalu:

UNIQA Group Service Center Slovakia, spol. s r. o., ktorá veľkoryso finančne podporuje Katedrálny organový festival už od jeho vzniku v roku 2017.

Nitra Invest Real Estate Group, ktorá sa nadchla myšlienkou Katedrálneho organového festivalu a podala pomocnú ruku v ťažkých časoch nášho festivalu a aj vďaka nej sa môže uskutočniť tento ročník festivalu.

Ďakujeme za podporu aj podnikateľovi z Nitry, ktorý chcel zostať v anonymite.

Koncerty nášho festivalu z verejných zdrojov podporil aj **Nitriansky samosprávny kraj**.

Bez sponzorských darov organizovať festival s kvalitnými hudobníkmi nie je možné. Chcem preto poďakovať aj Vám, milí návštevníci a poslucháči organovej hudby, že nás podporujete dobrovoľným príspevkom pri vchode do katedrály. Verte mi, že každé euro je pre život nášho festivalu veľmi dôležité. Ďakujeme vám.

Prajem Vám, aby ste odchádzali z našich koncertov duchovne obohatení, oddýchnutí a aby ste šírili dobré meno Katedrálneho organového festivalu v Nitre aj naďalej.

Vladimír Kopec, riaditeľ festivalu

Nedeľa 3. september 2023 / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

CHRISTIAN ALEJANDRO ALMADA – organ / Argentína

PROGRAM

Antonio Vivaldi / J. S. Bach **Koncert d mol, RV 565, BWV 596**
(1678 – 1741) (1685 – 1750) 1./2. Grave/3. Fuga/4. Largo e spiccato/5.

Georg Böhm (1661 – 1733) **Vater unser in Himmelreich**

Petr Eben (1929 – 2007) z cyklu **Momenti d'organo:**

I. Agitato

II. Affitto

III. Agile

V. Impetuoso, poco presto

VII. Appassionato

IX. Comodo

VIII. Marciale

Johann Sebastian Bach **Fantázia a Fúga g mol, BWV 542**

Aria „**Shafe können sicher weiden**“

BWV 208/9 (arr. Gouin)

Sinfonia z Kantáty BWV 29

(arr. Marcel Dupré)



Christian Alejandro Almada vyštudoval klavír na Hudobnom konzervatóriu v Cordobe (Argentína), potom absolvoval štúdiá na Konzervatóriu Santa Cecilia v Ríme. U prof. Thea Fluryho vyštudoval prvý a druhý stupeň organa a organovej kompozície na Pápežskom

inštitúte posvätej hudby v Ríme. Neskôr sa špecializoval na francúzsku symfonickú organovú hudbu u Bena van Oostena. Je odborníkom na gregoriánsky chorál – viac ako 25 rokov sa mu venuje na dennej báze – a spolupracuje s viacerými mníšskymi komunitami v Taliansku, Španielsku a v USA. Od roku 2008 vykonáva službu hlavného organistu v Pápežskej bazilike sv. Pavla za hradbami v Ríme, kde je od roku 2015 zodpovedný aj za hudobný úrad baziliky, ktorý sám založil.

Počas Jubilea milosrdenstva v roku 2016 začal viesť viaceré skupiny speváckych zborov k účasti na sláveniach v Bazilike sv. Pavla za hradbami a založil Polyfonický liturgický zbor sv. Pavla za hradbami. Pre tento zbor komponuje zborové i organové skladby. Okrem liturgických povinností sa aktívne venuje koncertnej činnosti v mnohých krajinách nielen ako sólo organista, ale aj ako klavirista, dirigent zboru, aj ako spevák gregoriánskeho chorálu. V rokoch 2004 – 2010 bol vedúcim zboru a prvým spevákom na Pápežskom atheneu sv. Anzelma v Ríme a v rokoch 2008 – 2010 bol lektorom na Monastic Institute.

V roku 2016 publikoval *La voce del Signore è potenza* (ed. CreateSpace Independent Publishing Platform) – kolekciu rezponzóriových žalmov na needle a sviatky liturgického roka. Ako doktor filozofie a teológie vedie mnohé konferencie s tematikou úvah o viere.

Nedeľa 10. september 2023 / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

MARIETA PUHOVICOVÁ – organ / Slovensko

PROGRAM

Gaspar Corrette (1671 – 1733)

Messe du 8.Ton

Grand Plein Jeu

Fugue

Cromorn en Taille

Trio a deux dessus

Dialogue a deux Choers

Marcel Duprè (1902 – 1986)

Ave Maris Stella III.

Johann Pachelbel (1653-1706)

Freu dich sehr, o meine Seele

Chorál a 4 variácie

Peter Machajdik (1961)

De Humilitate

Vznik skladby De humilitate podporil

z verejných zdrojov formou štipendia

Fond na podporu umenia. **Premiéra**

skladby na Slovensku.

Johann Seb. Bach (1685 – 1750)

Fantázia a fúga a mol, BWV 561

Gerhard Weinberger (1948)

Ad introitum:

*Wachet auf, ruft uns die Stimme
In dulci jubilo
Aus tiefer Not schrei ich zu dir
Christ ist erstanden
Komm, Heiliger Geist,
der Leben schafft*

Taneli Kuusisto (1905 – 1988)

Fantázia **Ramus virens olivarium**
Op. 55, č. 1



Marieta Puhovichová (rod. Demeterová) sa narodila vo Vranove nad Topľou. Hudobné vzdelanie získala na Konzervatóriu v Košiciach, kde paralelne vyštudovala dva hlavné odbory – hru na organe u Emílie Dzemjanovej a hru na klavíri u JUDITY Debreovej. Po skončení konzervatória pokračovala v štúdiu na Vysokej škole múzických umení v triede doc. Imricha Szabóa a neskôr u Prof. Ferdinanda Klindu. V roku 2007 sa zúčastnila študijného pobytu na Hochschule für Musik v nemeckom meste Detmold pod vedením prof. Gerharda Weinbergera a Tomasza A. Nowaka. V roku 2009

ukončila magisterské štúdium odboru hra na organe na VŠMU u prof. Jána Vladimíra Michalka. V roku 2012 absolvovala doktorandské štúdium na HTF VŠMU v Bratislave (Prof. J. V. Michalko).

V rámci štúdií si svoje vzdelanie rozširovala aj aktívnou účasťou na mnohých interpretačných kurzoch na Slovensku aj v zahraničí pod vedením renomovaných osobností ako napr. J. Guillou, O. Latry, M. Sander, J. Tůma, M. Melcová, Ph. Lefevre, B. van Oosten. V roku 2010 sa zúčastnila medzinárodného projektu „Akademie historische Orgel in Süddeutschland“ ktorý sa konal v Nemecku (Arnstadt, Maihingen, Würzburg) pod vedením Ch. Bosserta, M. Kaufmana, L. Fassanga a i.. V roku 2011 účinkovala v rámci projektu Accentus Musicalis v Eisenstadte (Rakúsko) so súborom pre starú hudbu Musica Aeterna.

Absolvovala množstvo sólových a komorných koncertných vystúpení na Slovensku a v zahraničí (napr. Nemecko, Česká republika, Rakúsko, Maďarsko). V súčasnosti vyučuje hru na organe na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave a pôsobí ako korepetítorka zboru Cantilena. Spoločne so svojím manželom Martinom Puhovichom prevzala v roku 2019 organizáciu medzinárodného hudobného festivalu Slovenské historické organy.

Nedeľa 17. september 2023 / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

ROBERTO BONETTO – organ / Taliansko

PROGRAM

Louis Couperin (1626-1661)

Chaconne

François Couperin (1668-1773)

Les barricades mystérieuses
Z diela Pièces de Clavecin, II. kniha

Jean-Fr. Dandrieu (1682-1738)

Offertoire en re mineur

Johann C. F. Fischer (1656-1746)

Passacaglia
Z diela Urania, IX suita
z Musicalischer Parnassus

Georg F. Händel (1685-1756)

The Lord is my light, HWV 255
Chandos Anthem Nr. 10, g mol

Koncert pre organ g mol,
HWV 289
Adagio – Andante
(arr. Marcel Dupré)

Johann Seb. Bach (1685-1750) **Capriccio** sopra la lontananza
del suo fratello diletto, BWV 992
(arr. R. Bonetto)

- I. Arioso. Adagio
- II. Andante [Fuga]
- III. Adagiosissimo
- IV. [bez názvu]
- V. Aria di Postiglione. Adagio poco
- VI. Fuga s imitáciou poštarovej trúbky

Johan Pachelbel (1653-1706) **Ciaccona f mol**

Felix Mendelssohn
-Bartholdy (1809-1847)

Prelúdium a fúga c mol, Op. 37, č. 1



Roberto Bonetto vyštudoval organ a organovú kompozíciu s Renzom Bujom na Konzervatóriu v Padove s maximálnym počtom bodov. Následne dokončil štúdium čembala na Konzervatóriu vo Verone v triede Danila Costantiniho a zároveň štúdium harmónie, kontrapunktu a fúgy u Antonia

Zanona. Zúčastnil sa kurzov vedených slávnymi profesrmi ako Jean Langlais, Gaston Litaize, Daniel Roth, Ton Koopman, Emilia Fadini, a svoje znalosti prehľbil štúdiom francúzskeho romantického repertoáru v Paríži u Naji Hakima. Značný vplyv na ňom nechalo stretnutie s umeleckou osobnosťou Jeana Guilloua. V rokoch 2005 – 2018

sa zúčastnil na početných predstaveniach „R evolte des Orgues” zlozenej majstrom Guillouom pre 9 organov a perkusie.

Koncertuje v Taliansku a v mnohých krajinách ako Rakúsko, (Stattpfarrkirche Graz, St. Blasius Salzburg...) Nemecko (Kreutzkirche Bonn, Landsberger Orgelkonzerte Stattpfarrkirche Maria Himmelfart, Ingolstadt, Mn ichovnsk a filharmónia, Berlínska filharmónia, Kol nska filharmónia...), Francúzsko (Katedrála Bourges, St. Eustache, Bordeaux, Alpe d'Huez...),  vaj arsko (Katedrála Lausanne, St. Peter und Paul Z urich...), Dánsko (Helligaandskirken Copenaghen...), Švédsko (Link pings Orgel Festival), Poľsko (Katedrála vo Varšave, Danzica...), Španielsko (Bergara, Baskicko, Tenerife...), Portugalsko (Porto -- Medzinárodný organový festival) a Japonsko (Medzinárodný organový festival Yokohama, Tokyo).

Ako komorný hráč spolupracuje s mnohými in strument lno-vok lnymi skupinami, najčastejšie s dychovým duom a „Organa et Bucinae”. Nahr al CD nosiče pre viacer  značky, pou ivan  v r ad ach a televíznym prenosoch. Je titulárnym organistom v Abbazia di Isola della Scala (Verona) a je vedúcim katedry harmónie a hudobnej analýzy na Konzervatóriu vo Verone.

Nedeľa 24. september 2023 / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

JESÚS SAMPEDRO MÁRQUEZ – organ / Španielsko

PROGRAM

Anonym (17. stor.)	Folías de España
Antonio de Cabezon (1510-1566)	Diferencias sobre „La Dama le Demanda“
Tabulatúra Jána z Lublina (cca 1540)	Tres Danzas
Domingo Arquimbau (1757-1829)	Baile de Seises
F. Correa de Arauxo (1584-1654)	Tiento y discurso de II tono
J. de Cabanilles (1644-1712)	Corrente Italiana
Antonio Vivaldi (1678-1741)	Larghetto
Gaspar Sanz (1640-1710)	Variácie na „La Tarantella“
Andres Lorente (1624-1703)	Diferencias sobre „Guárdame las vacas“
Francisco de Tejada (rukopis cca 1721)	Espanoleta
Alessandro Marcelo (1673-1747)	Koncert pre hobj a orchester Adagio

Eduardo Torres (1872-1934)

In modo Antico

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Triová sonáta č. 4: **Andante**

Luis Leandro Mariani (1864-1925)

Ofertorio para Gran Órgano



Jesús Sampedro Márquez je profesorom organa na Konzervatóriu Superiore v Seville a predsedom asociácie *Amigos del Órgano Cavaillé-Coll* v Seville. Taktiež je riaditeľom medzinárodného organového festivalu v Malage. Narodil sa v Seville a tu tiež získal profesúru z organa, následne v Malage pod vedením Adalberta Martinez Solasa získal diplom *Profesor Superior* v hre na organe s čestným uznaním. Následne pokračoval vo svojich štúdiách v Madride u prof. Roberta Fresca. V rokoch 1997/98 sa presťahoval do Barcelony a študoval na CSIC (*Consejo Superior de*

Investigaciones Científicas – Vyššia rada pre vedecký výskum), kde dosiahol postgraduál v odbore Stará hudba pre klávesové nástroje. Vzápätí navštevoval kurzy zdokonaľovania v hre a *Masterclass* u organistov s medzinárodnou povest'ou, medzi nimi Jean Guillou, Felix Friedrich, Harald Vogel, Luigi Ferdinando Tagliavini, Olivier Latry, a Jean Louis Florentz. Vďaka štipendiu od *Junta de Andalucía* v roku 1999 ukončil štúdiá na Národnom konzervatóriu Saint Maur de Fossés, v Paríži, pod vedením Erica Lebruna. Získal aj medailu *Médaille de Vermeil*, ktorú mu udelila komisia v zložení Daniel Roth (organista v Saint Sulpice), Andrea Macinanti (docent organa na Konzervatóriu v Bologni), Jean Boyer (docent organa CNSM v Lione) a Olivier Kaspar

(docent kompozície na CNSM v Lione). Jeho koncertné aktivity ho priviedli ku viacerým vystúpeniam na súťažiach a medzinárodných festivaloch, napríklad v mestách Gdaňsk (Poľsko), Paríž, Nižnij Tagil (Rusko), Cremona (Taliansko), Köthen (Nemecko). Počas svojho pobytu v Paríži bol organistom v katedrále Notre-Dame di Créteil, v meste situovanom blízko francúzskeho hlavného mesta. V roku 2004 získal DEA (Diplom vyšších štúdií) na Univerzite v Granade s prácou *La Modalidad en el Cancionero de Cáceres* (Modalita v spevníku Cáceres). Nahral rôzne CD, medzi ktorými napr.: „*Historické organy Sevilly*“ (2004), „*Marchas de Semana Santa - Vol. I*“ (Paríž, 2007), „*Marchas de Semana Santa - Vol. II*“ (Paríž, 2008). Vyučoval na Konzervatóriu v Córdobe, na Univerzite San Pablo CEU v Seville a na Fakulte vied na Univerzite v Huelve.

Nedeľa 1. október 2023 / 19.00

Bazilika sv. Emeráma Nitra

SALVATORE PRONESTÌ – organ / Taliansko

PROGRAM

Salvatore Pronestì (*1971)	Fanfares
Henry VIII (1491-1547)	Pastime
Johann Sebastian Bach (1685-1750)	Bist du bei mir, BWV 508
S. Pronestì	Concerto barocco (Allegro, Adagio, Giga) - Improvisation
S. Pronestì	« Une jeune fillette » Thème et variations - Improvisation
Angelo Lamanna (1923-2004)	Cinesina - (Symphonic march)
S. Pronestì	Sonata de Follia Thème et variations - Improvisation
Marc Antoine Charpentier (1643- 1704)	Te Deum et ses variations



Salvatore Pronesti

študoval organ u prof. Luigiho Celeghina, zúčastňoval sa na zdokonaľovacích kurzoch v Lanciane u toho istého pedagóga. V tom istom čase študoval muzikológiu na Inštitúte paleografie a

hudobnej filológie na Univerzite Pavia, sídlo v Cremona. Často býva volaný prestížnymi spoločnosťami ako expert na stavbu organov podľa praxe talianskeho organárstva. Je aktívny ako pedagóg na početných zdokonaľovacích kurzoch pre študentov organa, kde vstúpuje študentom poznatky z oblasti staviteľstva organov priamo vnútri svojej organárskej dielne. Ako expert na stavby organov je často pozývaný na kolaudácie nových resp. reštaurovaných nástrojov. Ako organista je oceňovaným improvizátorom v rôznych štýloch, prepísal pre organ množstvo symfonických diel, diel pre rôzne nástroje, operné diela, aj hudbu pre film. V septembri 2018 pri príležitosti 25. Výročia svojej koncertnej činnosti bol pozvaný zahrať dôležitý recitál do prestížneho kostola Nikolaikirche do Lipska, kde uviedol svoje improvizácie na témy J. S. Bacha. Do toho istého kostola bol pozvaný aj v roku 2020 v rámci festivalu *Orgelherbst*, aby uviedol koncert *Hommage à Ludwig van Beethoven* s jeho transkripciami pre organ a tiež improvizáciami. Aj tretíkrát v roku 2023 uviedol recitál s talianskou opernou hudbou prepísanou pre organ (Verdi, Rossini). V októbri 2018 sa stal externým profesorom na Univerzite v Parane (Brazília) v triede pre basso continuo a improvizáciu, kde prednáša aj o treďičnom talianskom organárstve. V januári 2020 bol pozvaný hrať do slávneho kostola Thomaskirche do Lipska, centra Bachovej kultúry, kde svojimi dvoma koncertami otvoril (ako prvý organista - sólista) Organové večery (sériu motet, Bachovej hudby v kostole, kde je Bach pochovaný). Rovnako aj v auguste 2023 bol pozvaný účinkovať do kostolov v Arnstade (Liebfrauenkirche a

Bachkirche) v rámci prestížneho festivalu *Internationale Arnstädter Orgel – Wander – Konzerte*. Salvatore Pronesti je organistom žiadaným a oceňovaným aj v Spojených štátoch amerických. Po prvom vystúpení v Centrálnnej synagóge v New Yorku, Washington Post oznámil jeho ďalší koncert v kostole Grace Church vo Washingtone, kde účinkoval v novembri 2021. Počas tohto turné v USA bol jediným európskym organistom, ktorý hral na dvoch udalostiach: koncert pre Vojenskú akadémiu vo West Point a recitál v Atlantic City na najväčšom organe na svete. Dôležité je spomenúť aj jeho účasť vo Francúzsku: v septembri 2022 bol pozvaný hrať koncert na prestížnom organe Cavaillé-Coll v kostole Saint Sulpice a v katedrále Saint Denis. Od roku 2020 je umeleckým riaditeľom Medzinárodného organového festivalu v Pantheone v Ríme. V Taliansku sa zúčastňuje veľmi často na rôznych podujatiach organizovaných významnými spoločnosťami pre organovú kultúru (Busseto, Miláno, Rím, Lucca, Verona, Padova). Zo svetových štátov účinkoval napr. v Belgicku, na Ukrajine, v Nemecku, v Brazílii, v USA, Švajčiarsku, Portugalsku, Poľsku, Kanade, Francúzsku, Rumunsku a v Maďarsku. Prvýkrát účinkuje na Slovensku na Katedrálnom organovom festivale v Nitre 2023.

DISPOZÍCIA ORGANA V BAZILIKE SV. EMERÁMA V NITRE

I. Hlavný stroj (Hauptwerk)

C-g''''

1. Bourdon 16'
2. Principal 8'
3. Bourdon 8'
4. Salicional 8'
5. Portun 8'
6. Octave 4'
7. Spitzflöte 4'
8. Quint 3'
9. Superoctave 2'
10. Mixtur IV-VI
11. Trompete 8'

II. Zadný pozitív Rückpositiv

C-g''''

12. Copula 8'
13. Quintade 8'
14. Principal 4'
15. Flöte 4'
16. Nasard 3'
17. Octave 2'
18. Flöte 2'
19. Terz 1 3/5'
20. Quinte 1 1/3'
21. Octave 1'
22. Mixtur III-IV

23. Dulcian 8'

Pedál

C-f'

24. Subbass 16'
25. Octavbass 8'
26. Gedecktbas 8'
27. Octave 4'
28. Posaune 16'
29. Trompete 8'
30. Trompete 4'

SPOJKY

HW + RP

Ped + HW

Ped + RP

VEĎĽAJŠIE REGISTRE:

tremulant, kukučka, vtáčí spev,
cymbalová hviezdica so 6
zvončekmi, bubon, prepínač
krátkej oktávy

Mechanická traktúra

Katedrálny organový festival 2023 podporili:

Biskupstvo Nitra

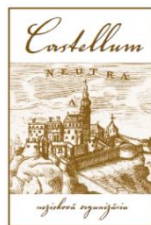
Kňazský seminár sv. Gorazda Nitra

Castellum, n. o, Psallite Deo, o. z.

UNIQA Group Service Center Slovakia, spol. s r.o.

Nitra Invest Real Estate Group

Nitriansky samosprávny kraj



NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

www.kofest.sk